

Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis

Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia 21 (2023)

ISSN 2081-1861

Jacek Gzella (1954–2023)

17 lutego 2023 r. zmarł prof. dr hab. Jacek Gzella – historyk, badacz dziejów polskiej myśli politycznej, prasoznawca. W latach 2008–2016 – dziekan wydziału historycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Urodził się 19 marca 1954 r. w Toruniu, tutaj też zdał maturę w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki i podjął studia z zakresu archiwistyki na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, które ukończył w 1977 r. Dwa lata później, w 1979 r. podjął pracę na tej uczelni. Początkowo interesował się historią Polski średniowiecznej; pracę doktorską, napisaną pod kierunkiem profesora Jana Powierskiego, pt. *Małopolska elita władzy w okresie rządów Ludwika*

Węgierskiego 1370–1382 obronił w 1988 r. na Uniwersytecie Gdańskim. Potem skupił się już na dziejach polskiej myśli politycznej XX w. Podstawą habilitacji, którą otrzymał na UMK w 1998 r., była monografia pt. *Zaborcy i sąsiedzi Polski w myśli społeczno-politycznej Władysława Studnickiego (do 1939 r.)* (Toruń 1998). Wydana natomiast w 2011 r. praca pt. *Między Sowietami a Niemcami. Koncepcje polskiej polityki zagranicznej konserwatystów wileńskich zgrupowanych wokół „Słowa” (1922–1939)* stała się podstawą do nadania mu 18 października 2012 r. tytułu naukowego profesora nauk humanistycznych.

Oprócz historii myśli politycznej XIX i XX w., w tym szczególnie myśli społeczno-politycznej Władysława Studnickiego, interesowały go dzieje prasy polskiej i polityka Drugiej Rzeczypospolitej. Sprawom tym poświęcił wiele tekstów publikowanych w czasopismach naukowych i tomach studiów. Dał się również poznać jako współredaktor kilku wydawnictw zbiorowych z zakresu historii prasy polskiej i cenzury.

Był cenionym dydaktykiem, wnikliwym i kompetentnym recenzentem, krytycznym, ale zawsze życzliwym i konstruktywnym. Jego działalność naukowa obejmowała obszar trzech dyscyplin: historii, politologii i medioznawstwa, co przynosiło niewątpliwą korzyść środowisku i nauce. Jako człowiek był szanowany i lubiany, tworzył wokół siebie dobrą, miłą i integrującą atmosferę. Pożegnaliśmy Go z wielkim żalem i smutkiem, wspominamy ciepło – z sympatią i wdzięcznością.

Grzegorz Nieć